

Ændringer i prøverne i fysik/kemi, biologi og geografi

Til skolens leder, prøveansvarlige og naturfagslærere

Den nye prøvebekendtgørelse er nu offentliggjort og trådt i kraft (BEK nr. 1128 af 14/11/2019). Af den nye prøvebekendtgørelse fremgår det, at de skriftlige udtræksprøver i fysik/kemi, biologi og geografi er ændret (se prøvebekendtgørelsens bilag 1, punkt 8, 9 og 10). De nye prøver vil være gældende ved prøverne i maj 2020. Herunder følger en beskrivelse af ændringerne i prøverne samt en orientering om eksempelprøver og ændrede prøvevejledninger.

I den nye prøvebekendtgørelse er der også foretaget enkelte justeringer og præciseringer vedr. den fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi. Disse justeringer er også kort beskrevet herunder.

Beskrivelse af nye prøver i fysik/kemi, biologi og geografi

De nye prøver er opdelt i tre temaer, der hver prøver eleven i forskellige områder af faget. Hvert tema tager udgangspunkt i et eller flere kompetenceområder, således at tema 1 tager udgangspunkt i undersøgelse, tema 2 i modellering og tema 3 i perspektivering og argumentation.

De tidligere prøver indeholdt 20 opgaver med i alt 50-55 underspørgsmål (items) De nye prøver indeholder ca. 30 opgaver med 75-80 items. Prøverne varer 60 minutter i stedet for 30 minutter, som hidtil. Tiden til at besvare opgaven er således fordoblet, men antallet af opgaver er ikke fordoblet.

Karakteren af opgaverne er ændret således, at de har et mere kompetencebaseret fokus. Der er dog tale om de samme opgavetyper, som prøverne hidtil har indeholdt, men spørgsmålene er så vidt muligt formuleret med udgangspunkt i kompetenceområderne.

Et nyt element i prøverne er videoer og animationer. Disse giver mulighed for at stille opgaver, hvor eleven ikke kun skal forholde sig til informationer fra en tekst, men også til informationer fra levende billeder.

Af prøvebekendtgørelsen fremgår det, at eleven skal prøves i forståelse og anvendelse af fagbegreber og sammenhænge i de tre fag inden for kompetenceområderne undersøgelse, modellering og perspektivering, herunder at eleven kan:

- analysere og vurdere naturvidenskabelige undersøgelser og modeller
- forholde sig til problemstillinger med naturvidenskabeligt indhold
- genkende argumentation i naturvidenskab
- vurdere og vælge relevante handlemuligheder

Eksempelprøver

I uge 49 vil der ligge en eksempelprøve for fysik/kemi, biologi og geografi klar på [eksempelprøvesiden](#) på testogprøver.dk.

Eksempelprøverne vil være bygget op på samme måde som prøverne til maj 2020 vil være det, og de vil indeholde de samme elementer.

Lærerne kan anvende eksempelprøverne til at se, hvordan de nye prøver ser ud, ligesom eleverne kan aflægge eksempelprøverne. Ved øveprøverne i uge 3 og 4 i januar 2020 vil det være eksempelprøverne, der vil blive præsenteret. Hvis skolen forventer at deltage i prøverne i uge 3 og 4, kan det være en overvejelse at vente med at vise eleverne eksempelprøverne til denne prøvebegivenhed og kun selv orientere sig i de nye prøver.

Det vil ikke være muligt at give eleverne karakterer på baggrund af eksempelprøverne. Det skyldes, at det ikke er muligt at fremstille en valid opsætningstabel, da eksempelprøverne ikke har været afprøvet på et statistisk sikkert grundlag. Ved afslutningen af prøven vil systemet vise, hvor mange point eleven har scoret i prøven, og det vil kunne give en indikation af, hvordan eleven har klaret sig.

Der findes ikke en ocr-behandlet pdf-udgave af eksempelprøverne, men teksten i eksempelprøverne kan oplæses af elevernes oplæsningsprogrammer (for de elever, der har tilladelse til at anvende disse programmer). Der kan dog være tekst i billeder samt i valgmuligheder i "klik-flyt-klik opgaver", der ikke kan oplæses af oplæsningsprogrammer. Her bedes lærere/tilsynsførende være behjælpelige med oplæsning, hvis der er behov for det.

Vær opmærksom på, at eleverne skal anvende høretelefoner under prøven, da der er lyd i videoklippene.

Prøvevejledninger

Nye prøvevejledningerne for de tre skriftlige udtræksprøver er under udarbejdelse og vil hurtigst muligt være at finde sammen med prøvevejledningen for den fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi på <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/forberedelse/proevevejledninger>

Justeringer vedr. den fælles prøve i fysik/kemi, biologi og geografi

Erfaringer med den fælles naturfagsprøve, herunder følgeforskningen, censorevalueringer og henvendelser fra sektoren peger på nogle uhensigtsmæssigheder, som har givet anledning til justeringer i prøvebekendtgørelsens fagbilag. Overordnet drejer det sig om:

1. Rammer for opgivelser til prøven er præciseret. Formålet er at tydeliggøre opgivelsernes omfang og formål, samt rammer for brugen af individuelle opgivelser og elevproducerede kilder.
2. Præcisering af elevernes adgang til vejledning under prøveforløbet. Formålet er at sikre en mere ensartet vejledning af alle elever, herunder at den skal ske løbende og fra lærere i alle tre naturfag.
3. Lærerforberedte uddybende spørgsmål skal udarbejdes inden for flere af de fælles naturfaglige kompetenceområder og uddybende spørgsmål skal formidles til eleverne under prøven. Formålet er at fjerne usikkerheden om uddybende spørgsmål kan eller skal stilles til prøven, da det er et helt centralt element til prøven, for at sikre at eleven får mulighed for at udvise naturfaglig kompetence gennem deres refleksioner og handlinger.
- 4: Justering af vurderingskriterier og den vejledende karakterbeskrivelse. Formålet har været at tydeliggøre vurderingskriteriernes sammenhænge til naturfagene fælles kompetencemål. Der er tale om en justering som ikke ændrer vurderingsgrundlaget, men derimod gør vurderingskriterierne mere konkrete og operationelle i selve prøvesituationen. Justering af vurderingskriterierne har samtidig krævet en gennemskrivning af den vejledende karakterbeskrivelse, så sammenhængen til vurderingskriterierne er klar og med en tydelig taksonomi.

Der er udarbejdet en revideret prøvevejledning, som uddyber disse justeringer. Prøvevejledningen kan hentes på: <https://www.uvm.dk/folkeskolen/folkeskolens-proever/forberedelse/proevevejledninger>